

Excel2Sepa en Open Office Calc bestanden

1. Inleiding

Voor de gebruikers van Open Office Calc of LibreOffice spreadsheets was er tot nu niet de directe mogelijkheid om met behulp van Excel2Sepa een soortgelijk Calc ODS bestand om te zetten naar een SEPA Pain XML bestand.

Naar aanleiding van een paar gebruikersvragen is de COVID-19 thuiswerk periode aangegrepen om een Calc macro te ontwikkelen om een Calc spreadsheet bestand om te zetten naar het type CSV Excel2Sepa bestand. Dit bestand kan dan vervolgens met Excel2Sepa worden omgezet naar een Sepa Pain XML bestand.

Hiervoor hebben we twee voorbeeld bestanden aangemaakt, identiek aan de Excel voorbeeld bestanden:

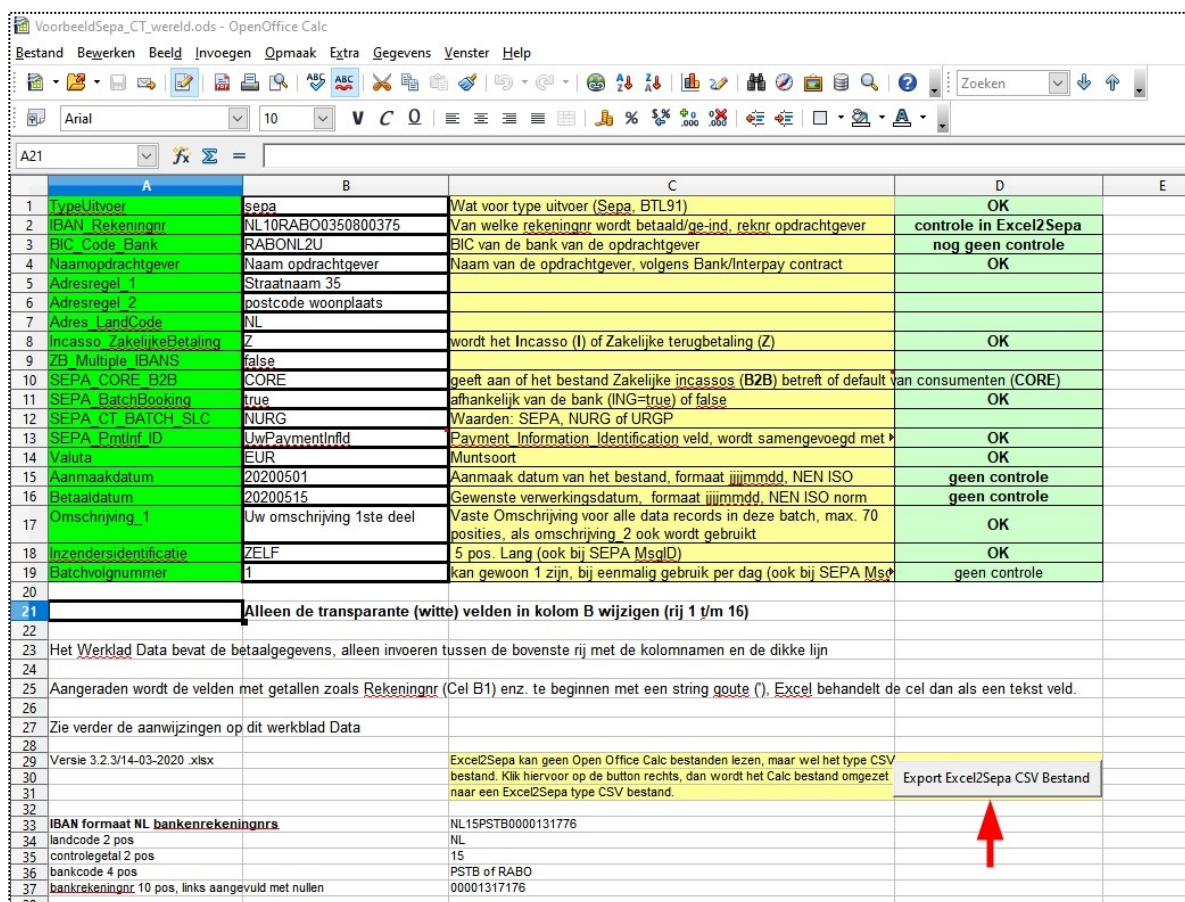
- 1) Een Credit Transfer bestand voor zakelijke betalingen: *VoorbeeldSepa_CT_worldOOCalc.ods*;
- 2) Een Direct Debit (Incasso) bestand: *VoorbeeldSepa_DD_OOCalc.ods*.

Hieronder wordt in hoofdstuk 2 de werking uitgelegd op basis van het Credit Transfer bestand. Voor het Direct Debit bestand verloopt het export proces op identieke wijze.

Hoofdstuk 3 gaat in op de meer technische werking en installatie aspecten van de Export macro. Hoofdstuk 4 beschrijft in het kort de werking op een Linux PC/laptop m.b.v. een Excel2Sepa USB stick.

2. Verwerking van het ODS Credit Transfer of Direct Debit bestand

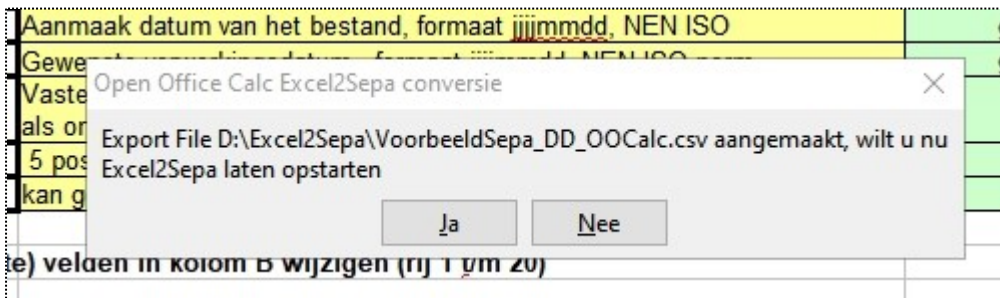
Na het downloaden en vervolgens aanpassen van het Credit Transfer Open Office OSD bestand, kan de macro 'Export naar CSV bestand' worden opgestart door het aanklikken van de button met de 'Export Excel2Sepa CSV Bestand' tekst. Zie de rode pijl.

A	B	C	D	E
1	TypeUitvoer	sepa	Wat voor type uitvoer (Sepa, BTL91)	OK
2	IBAN_Rekeningnr	NL10RABO0350800375	Van welke rekeningnr wordt betaald/ge-ind_reknr opdrachtgever	controle in Excel2Sepa
3	BIC_Code_Bank	RABONL2U	BIC van de bank van de opdrachtgever	nog geen controle
4	Naamopdrachtgever	Naam opdrachtgever	Naam van de opdrachtgever, volgens Bank/Interpay contract	OK
5	Adresregel_1	Straatnaam 35		
6	Adresregel_2	postcode woonplaats		
7	Adres_LandCode	NL		
8	Incasso_ZakelijkeBetaling	Z	wordt het Incasso (I) of Zakelijke terugbetaling (Z)	OK
9	ZB_Multiple_IBANS	false		
10	SEPA_CORE_B2B	CORE	geeft aan of het bestand Zakelijke incassos (B2B) betreft of default van consumenten (CORE)	
11	SEPA_BatchBooking	true	afhankelijk van de bank (ING=true) of false	OK
12	SEPA_CT_BATCH_SLC	NURG	Waarden: SEPA, NURG of URGP	
13	SEPA_PmtInf_ID	UwPaymentInfId	Payment Information Identification veld, wordt samengevoegd met	OK
14	Valuta	EUR	Muntsoort	OK
15	Aanmaakdatum	20200501	Aanmaak datum van het bestand, formaat jjjmmdd, NEN ISO	geen controle
16	Betaaldatum	20200515	Gewenste verwerkingsdatum, formaat jjjmmdd, NEN ISO norm	geen controle
17	Omschrijving_1	Uw omschrijving 1ste deel	Vaste Omschrijving voor alle data records in deze batch, max. 70 posities, als omschrijving_2 ook wordt gebruikt	OK
18	Inzendersidentificatie	ZELF	5 pos. Lang (ook bij SEPA MsqID)	OK
19	Batchvolgnummer	1	kan gewoon 1 zijn, bij eenmalig gebruik per dag (ook bij SEPA MsqID)	geen controle
20				
21		Alleen de transparante (witte) velden in kolom B wijzigen (rij 1 t/m 16)		
22				
23		Het Werkblad Data bevat de betaalgegevens, alleen invoeren tussen de bovenste rij met de kolomnamen en de dikke lijn		
24				
25		Aangeraden wordt de velden met getallen zoals Rekeningnr (Cel B1) enz. te beginnen met een string goute (!), Excel behandelt de cel dan als een tekst veld.		
26				
27		Zie verder de aanwijzingen op dit werkblad Data		
28				
29		Versie 3.2.3/14-03-2020 .xlsx		
30		Excel2Sepa kan geen Open Office Calc bestanden lezen, maar wel het type CSV bestand. Klik hiervoor op de button rechts, dan wordt het Calc bestand omgezet naar een Excel2Sepa type CSV bestand.		Export Excel2Sepa CSV Bestand
31				
32				
33		IBAN formaat NL bankrekeningnra	NL15PSTB0000131776	
34		landcode 2 pos	NL	
35		controlegetal 2 pos	15	
36		bankcode 4 pos	PSTB of RABO	
37		bankrekeningnr 10 pos, links aangevuld met nullen	0000131776	
38				

Eerst wordt het werkblad Batch geëxporteerd naar het CSV bestand. Afhankelijk van de Batch optie ZB_Multiple_IBANS en de aanwezigheid van het werkblad IBANS, wordt dit werkblad omgezet. En als laatste het werkblad Data met de transactie gegevens.

Als de macro tijdens het exporteren geen fouten heeft gevonden, krijgt u in de 'messagebox' de melding, dat u verder kunt met de Excel2Sepa verwerking. Dat wil zeggen: op Windows PC krijgt u afhankelijk of de omgevingsvariabele *EXCEL2SEPA* aanwezig is en verwijst naar map *[drive:]Excel2Sepa\bin* de melding of u Excel2Sepa wilt opstarten.

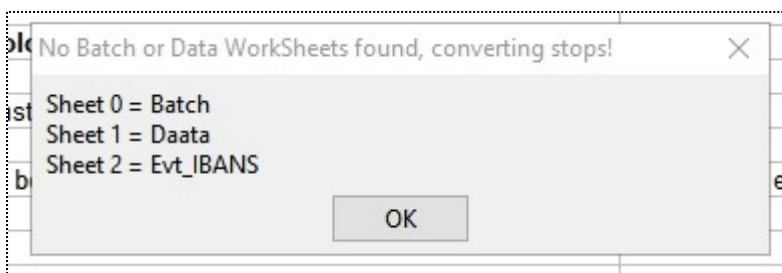
Bij de Ja keuze voert Excel2Sepa op de achtergrond de omzetting naar het Sepa XML bestand uit. Controleer dan altijd de log file op geconstateerde fouten, zoals een ongeldig IBAN rekeningnummer, e.d. Bij de Nee keuze, dient u zelf Excel2Sepa op te starten, de eerste keren is dat altijd aan te bevelen.

Op bijvoorbeeld Linux PC/laptops krijgt de onderstaande melding.

Eventuele foutmeldingen:

- 1) De macro controleert of de werkbladen Batch, Data en eventueel IBANS aanwezig zijn. In het geval dat het werkblad Batch of Data niet aanwezig zijn of een foutieve naam hebben, wordt een foutmelding gegeven en het export proces afgebroken;

- 2) In het geval dat de Batch optie ZB_Multiple_IBANS met **true** is aangegeven en het werkblad IBANS is niet aanwezig of heeft een verkeerde naam, dan wordt een foutmelding gegeven, maar het export proces loopt door tot het einde. Echter aan het einde krijgt u de melding dat het Calc bestand eerst aangepast moet worden;

8	Incasso ZakelijkeBetaling	Z	wordt het Incasso (I) of Zakelijke terugbetaling (Z)
9	ZB_Multiple_IBANS	true	
10	SEPA_CORE_B2B	CORE	
11	SEPA_BatchBooking	true	
12	SEPA_CT_BATCH_SLC	NURG	
13	SEPA_PmtInf_ID	UwPaymentInfid	
14	Valuta	EUR	Muntsoort

- 3) Vervolg van controle 2), indien geen Kolom A met de IBAN rekening niet aanwezig is, wordt ook een foutmelding gegeven;

- 4) Tot slot, zijn er dus één of meer fouten aangetroffen, dan eindigt het export proces met deze melding.

Voorwaarden:

Om later foutmeldingen te voorkomen bij het Excel2Sepa omzettingsproces, gebruik dan in de transactie velden in het werkblad Data geen semi-colons of puntkomma's (;). De puntkomma wordt namelijk als scheidingsteken gebruikt tussen de verschillende velden en behoort ook niet tot de toegelaten karakterset.

De volgende letters, cijfers en tekens mag je, volgens de Sepa XML/Pain vereisten, gebruiken in de veldwaarden van je Excel of CSV bestanden:

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz (kleine letters)
 ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ (hoofdletters)
 1234567890 (cijfers)
 / - ? : () . , ' + en de spatie

Deze karakterset behoort tot de Latin karakterset.

Let op: in de Pain identificatie velden als Message-ID, PaymentInformation-ID, EndToEndId (uniek betaalkenmerk), Mandate-ID (uniek machtigingskenmerk) mogen geen spaties worden gebruikt.

3. Werking en installatie van de Export macro

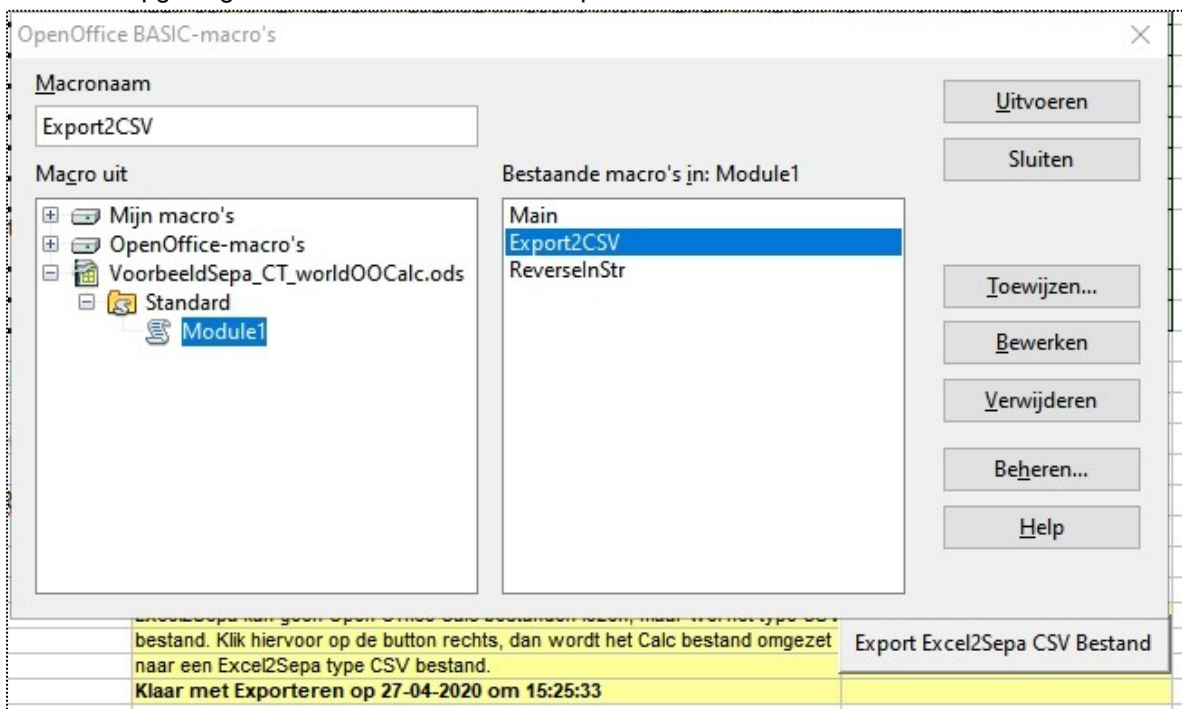
De Export macro is geschreven in Open Office Basic en vergelijkbaar met VBA van Excel.

De stappen zijn als volgt:

- 1) Controle op de juiste naamgeving van de werkbladen Batch, Data en eventueel IBANS.
- 2) Exporteren van de Batch rubrieken en Sepa opties uit het werkblad Batch;
- 3) Als in het werkblad Batch is opgegeven, dat er bij zakelijke betalingen met meerdere betaal bankrekeningen wordt gewerkt, wordt het werkblad IBAN geëxporteerd;
- 4) Exporteren van de transacties uit het werkblad Data
- 5) Afronding: indien met een Windows PC of laptop wordt gewerkt, kan desgevraagd Excel2Sepa worden opgestart via de commandline modus. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van de systeem environment string "EXCEL2SEPA". Deze verwijst naar de installatie directory van Excel2Sepa. Voorbeeld: EXCEL2SEPA == D:\Excel2Sepa\bin.
Indien de EXCEL2SEPA niet is ingesteld, kan de macro Excel2Sepa.exe niet opstarten. 1)
- 6) Tijdens het exporteren wordt de voortgang getoond in het werkblad Batch in een cel met de naam *StatusLine*. Deze cel staat in de rij onder de button 'Export Excel2Sepa CSV bestand'.

Noot 1) : via het Windows *configuratiescherm* en de functie *beheren omgevingsvariabelen* kan de environment string EXCELSEPA worden ingesteld.

De macro is opgeslagen in het Calc bestand als Export2CSV

Het maakt gebruik van de functie ReverseInStr.

De macro beveiliging staat op Medium. Je kunt de beveiliging instellen met de menu opties Extra > Opties > Beveiliging > Macroveiligheid.

Het is in ieder geval handig om het na het downloaden van de ODS bestanden in Open Office of Libre Office te controleren, want je krijgt niet altijd een foutmelding zo heb ik gemerkt op mijn Zorin OS/Linux laptop met LibreOffice.

4. OO Calc op Linux en een USB stick met Excel2Sepa

Exporteer het Calc ODS bestand met de macro naar het CSV type bestand.

Steek de USB-stick met de Excel2Sepa installatie in een USB-poort en wacht tot Linux de USB heeft herkend. Open een bestandbeheerder en selecteer de USB stick, bij mij herkenbaar aan de naam 'Opslagmedium van xxx MB' en in de bovenbalk aan de tekst `/media/username/CODE/Excel2Sepa`. Klik nu op de map *bin*, nu verschijnen de systeembestanden van het Excel2Sepa tool.

Selecteer het bestand *Excel2Sepa.exe* en klik er op met de rechtermuis knop, kies vervolgens voor de bovenste optie "Open met 'Wine Windows programmalader'".

Na een enkele seconde start Wine het Excel2Sepa programma op en zie je het Windows bestandselectie venster verschijnen met de bestanden van je USB stick. Je kunt nu ook in de mappen zoeken op je Linux computer.

Selecteer het gewenste CSV bestand en kijk of Excel2Sepa dat kan verwerken.

Vervolgens herstelt u de eventuele geconstateerde fouten in het OO Calc bestand (of het CSV bestand) en start opnieuw Excel2Sepa op voor een nieuwe omzetting.

Het voordeel van Excel2Sepa op een USB stick is, dat je het overall mee naar toe kan nemen en daar ter plekke verwerken hetzij op een Windows PC of met Linux & Wine.

Je kunt natuurlijk de Excel2Sepa mappen van de USB stick kopiëren naar je vaste Linux schijf, binnen je geldige Excel2Sepa gebruiksrecht.

- 0 - 0 -

Auteur: J.W. Teunisse (JWT Informatica & Projectadvies)

V1.0/28-04-2020